

บทที่ 3

การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเชียงราย

เทศบาลนครเชียงราย ตั้งอยู่เลขที่ 59 ถนนอุตรกิจ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองเชียงรายตามพระราชกฤษฎีกา ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 2 หน้า 2029 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2478 มีพื้นที่ 1.2 ตารางกิโลเมตร และเทศบาลได้ดำเนินการขยายเขตเทศบาลครั้งที่ 2 ตามพระราชกฤษฎีกาประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72 ตอนที่ 63 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2498 รวมมีพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 2.6245 ตารางกิโลเมตร ต่อมาได้ดำเนินการขยายเขตครั้งที่ 3 ตามพระราชกฤษฎีกา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 98 ตอนที่ 115 ลงวันที่ 28 กันยายน 2519 รวมมี พื้นที่ 10.65 ตารางกิโลเมตร และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2538 ที่ผ่านมาได้รับการขยายเขตอีกครั้ง ตามพระราชกฤษฎีกา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 ตอนที่ 40 ก ลงวันที่ 24 กันยายน 2538 ทำให้เขตเทศบาลขยายเพิ่มจากเดิมอีก 6 เท่า เป็นมีพื้นที่ทั้งสิ้น 60.85 ตารางกิโลเมตร ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเมืองเชียงรายเป็นเทศบาลนครเชียงราย เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2547 โดยมีแนวเขตและแผนที่ตามเดิม

3.2 ลักษณะทางด้านกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต เทศบาลนครเชียงรายตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ระยะทางประมาณ 840 กิโลเมตร มีเนื้อที่จำนวน 60.85 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านดู่และตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลสันทรายและตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอเวียงชัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลป่าอ้อดอนชัย และตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย

3.2.1 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลนครเชียงราย ตั้งอยู่ในที่ราบสูง ระหว่างภูเขา พื้นที่มีลักษณะรูปกระทะ มีแม่น้ำสำคัญคือแม่น้ำกกและแม่น้ำกรมไหลผ่าน อันเป็นประโยชน์ต่อการเกษตรกรรมและการเดินเรือสำหรับการท่องเที่ยว

3.2.2 ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศส่วนใหญ่เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 25 องศาเซลเซียส แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคม รวม 3 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ 39 องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม รวม 5 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์ รวม 4 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 10 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 6 องศาเซลเซียส
- ปริมาณน้ำฝน โดยเฉลี่ยตลอดปี 1,593 มิลลิเมตร ฝนตกชุกที่สุดระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน

3.3 โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลนครเชียงราย

การคมนาคม จังหวัดเชียงรายมีเส้นทางถนนซึ่งเป็นทางหลวงแผ่นดินสำคัญ 3 สาย คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 หรือสายเอเชีย จากเชียงรายถึงกรุงเทพมหานคร ระยะทาง 840 กิโลเมตร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 109 จากเชียงรายถึงเชียงใหม่ รวมระยะทาง 182 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 110 จากเชียงรายไปอำเภอแม่สาย นอกจากนี้ยังมีทางหลวงจังหวัดเชื่อมโยงระหว่างอำเภอต่าง ๆ

การคมนาคมทางอากาศ จังหวัดเชียงราย มีสนามบิน 2 แห่ง ได้แก่ สนามบินใช้ในราชการกองทัพอากาศและสนามบินนานาชาติ เป็นสนามบินพาณิชย์ที่สามารถรองรับเครื่องบินโดยสารที่บินระหว่างประเทศได้ โดยปัจจุบันเปิดบริการการเดินทางระหว่างเชียงราย-กรุงเทพมหานคร เที่ยวไป-กลับ วันละ 5 เที่ยวบิน รวม 10 เที่ยวบิน และเชียงราย-เชียงใหม่ วันละ 2 เที่ยวบิน รวม 4 เที่ยวบิน

ทางน้ำ เป็นการเดินทางโดยล่องจากบ้านท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ตามลำน้ำกกถึงจังหวัดเชียงรายเพื่อการท่องเที่ยว

การไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ครบทุกชุมชน ทุกครัวเรือน

การประปา การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย อยู่ในสังกัดสำนักงานประปาเขต 9 จังหวัดเชียงใหม่ มีสำนักงานการประปาที่อยู่ใน สังกัดที่ให้บริการน้ำประปาแก่ชุมชนในเขตเทศบาล

โทรคมนาคม โทรศัพท์ พื้นที่บริการ โทรศัพท์ของจังหวัดเชียงราย ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ 11,678 ตารางกิโลเมตร ซึ่งจำนวนประชากร 1,231,121 คน คิดเป็นความหนาแน่น โทรศัพท์เท่ากับ 15 เครื่อง ต่อประชากร 1,000 คน

- เลขหมายโทรศัพท์ที่มีบริการ 19,280 เลขหมาย
- เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่าใช้ 18,220 เลขหมาย
- คู่สายโทรศัพท์ปัจจุบัน 30,325 เลขหมาย
- คู่สายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่าใช้ 17,996 เลขหมาย
- จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ 364 เลขหมาย

1. โทรศัพท์สาธารณะท้องถิ่นและทางไกล 138 เลขหมาย
2. โทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท 48 เลขหมาย
3. โทรศัพท์สาธารณะแบบใช้บัตร 178 เลขหมาย

สภาพการจราจร ปัจจุบันในเขตเทศบาลมีปัญหาการจราจรติดขัดเฉพาะในช่วงโมงเร่งด่วน และในช่วงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ และการเชื่อมถนนรอบนอกกับถนนรอบในยังไม่ทั่วถึง ซึ่งจะต้องปรับปรุงโครงข่ายถนนให้เพียงพอกับปริมาณรถและความเจริญของชุมชน

3.4 พื้นที่การปกครองและประชากร

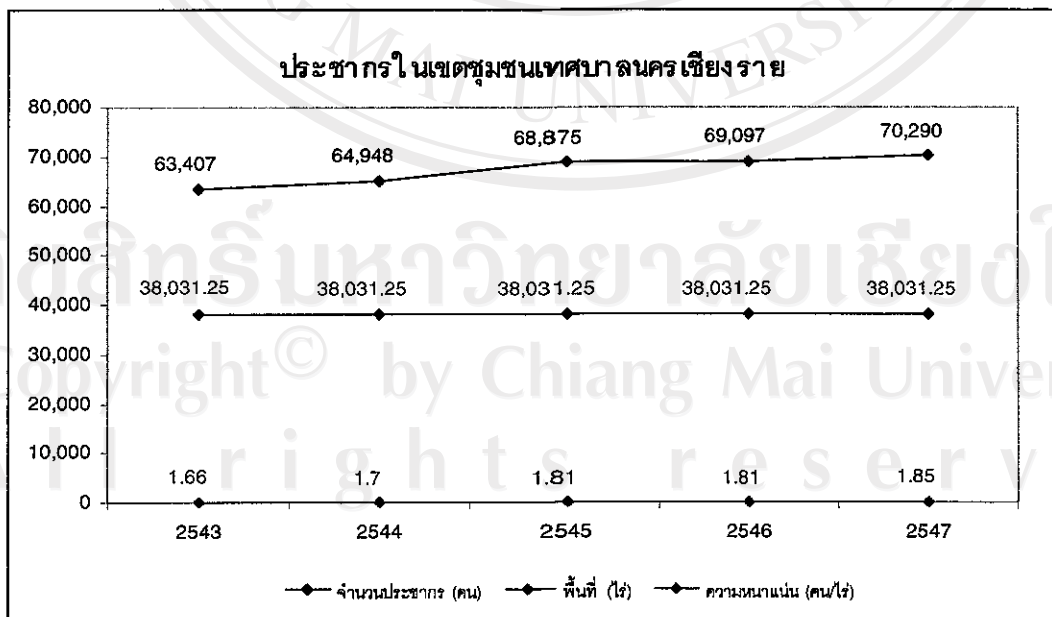
การปกครองบริการและการจัดการของเทศบาล เทศบาลนครเชียงราย แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลรอบเวียง ตำบลสันทราย และตำบลริมกก และมี 61 ชุมชน

เขตเทศบาลนครเชียงรายมีจำนวนประชากร ทั้งสิ้น 70,290 คน (ณ เดือนเมษายน 2547)
แยกเป็นชาย จำนวน 32,491 คน หญิง 37,799 คน จำนวนครอบครัว 21,047 ครอบครัว จำนวนบ้าน
30,928 หลังคาเรือน จากการสำรวจความหนาแน่นในเขตเทศบาลเมืองเชียงรายเท่ากับ 1.85 คนต่อไร่

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงราย

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	พื้นที่ (ไร่)	ความหนาแน่น (คน/ไร่)
2543	63,407	38,031.25	1.66
2544	64,948	38,031.25	1.70
2545	68,875	38,031.25	1.81
2546	69,097	38,031.25	1.81
2547	70,290	38,031.25	1.85

ที่มา : สำนักงานเทศบาลนครเชียงราย

แผนภูมิที่ 2 กราฟแสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงราย

3.5 อำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครเชียงราย

เทศบาลนครเชียงรายปกครองในแบบเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นมีสมาชิกเทศบาล (สท.) ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน จำนวน 18 คน ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและควบคุมฝ่าย บริหาร จำนวน 4 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน และเทศมนตรี 3 คน มีอำนาจหน้าที่ดูแลบริหารกิจการของเทศบาล สำหรับหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานที่ศึกษาตามพระราชบัญญัติเทศบาล คือ

มาตรา 54 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลเมืองอาจดำเนินกิจการใดๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ ข้อ 10 ให้มีการบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ ข้อ 3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและหน้าที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

การแบ่งส่วนการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงราย แบ่งออกเป็นทั้งสิ้น 7 กอง สำหรับกองที่เกี่ยวข้องกับงานสวนสาธารณะ คือ

กองช่าง มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับผังเมืองและการโยธา การสาธารณูปโภคและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการแบ่งการบริหารที่เกี่ยวข้องกับงานสวนสาธารณะ คือ ฝ่ายการโยธารับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่งาน สาธารณูปโภค งานสวนสาธารณะและงานศูนย์บริการเครื่องจักรกล

หน้าที่งานสวนสาธารณะในเขตเทศบาล

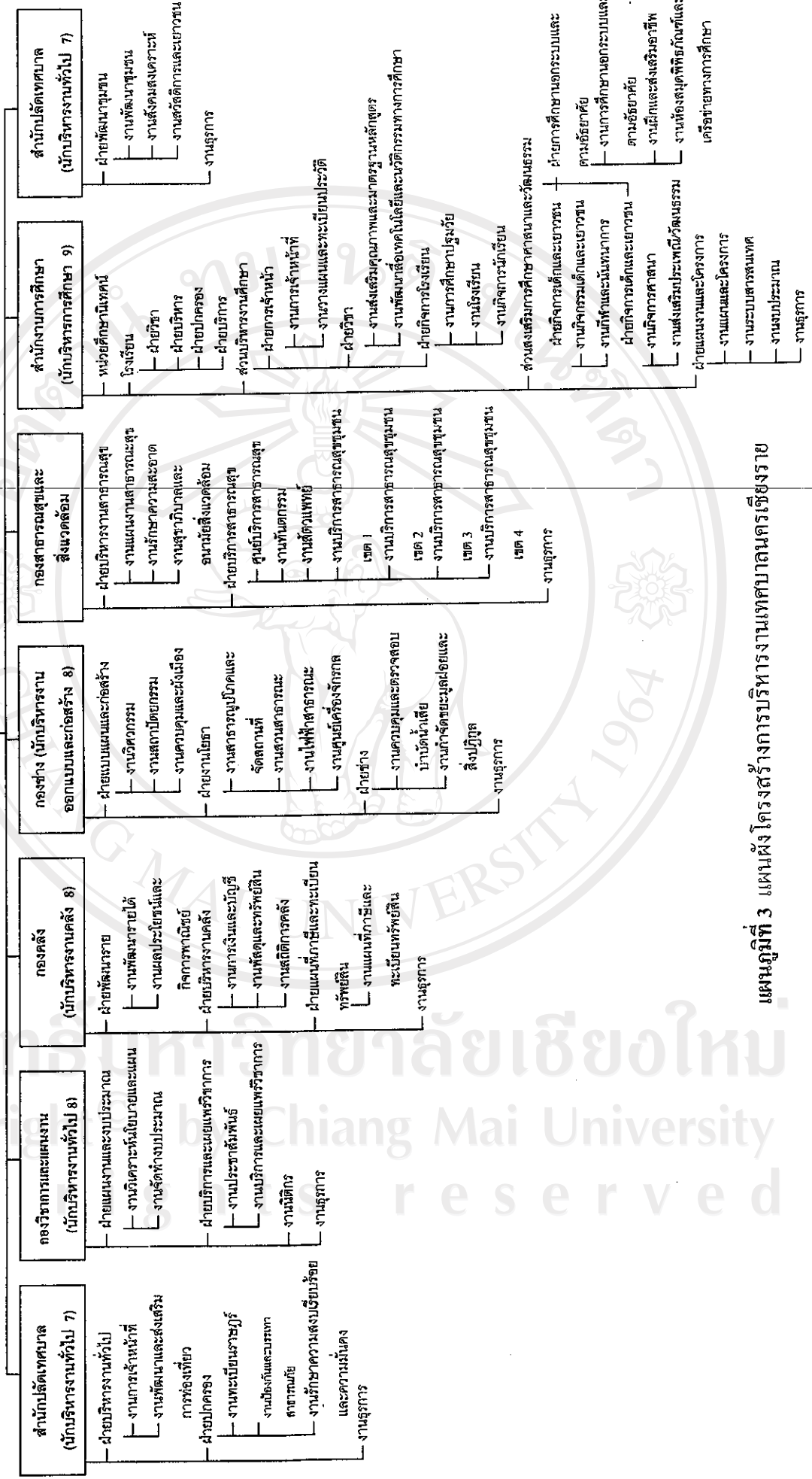
1. งานจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสาธารณะ สวนสัตว์
2. งานควบคุมดูแล บำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
3. งานดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ และพันธุ์ไม้ต่างๆ
4. งานจัดทำดูแลรักษาเรือนเพาะชำและขยายพันธุ์ไม้ต่างๆ
5. งานประดับ ตกแต่งสถานที่อาคารเกี่ยวกับการใช้พันธุ์ไม้ต่างๆ
6. งานให้คำปรึกษาแนะนำ และเผยแพร่ทางด้านภูมิสถาปัตยกรรม
7. งานประมาณราคาด้านภูมิสถาปัตยกรรม
8. งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ปลัดเทศบาล
(นักบริหารงานเทศบาล 9)

หน่วยงานตรวจสอบภายใน

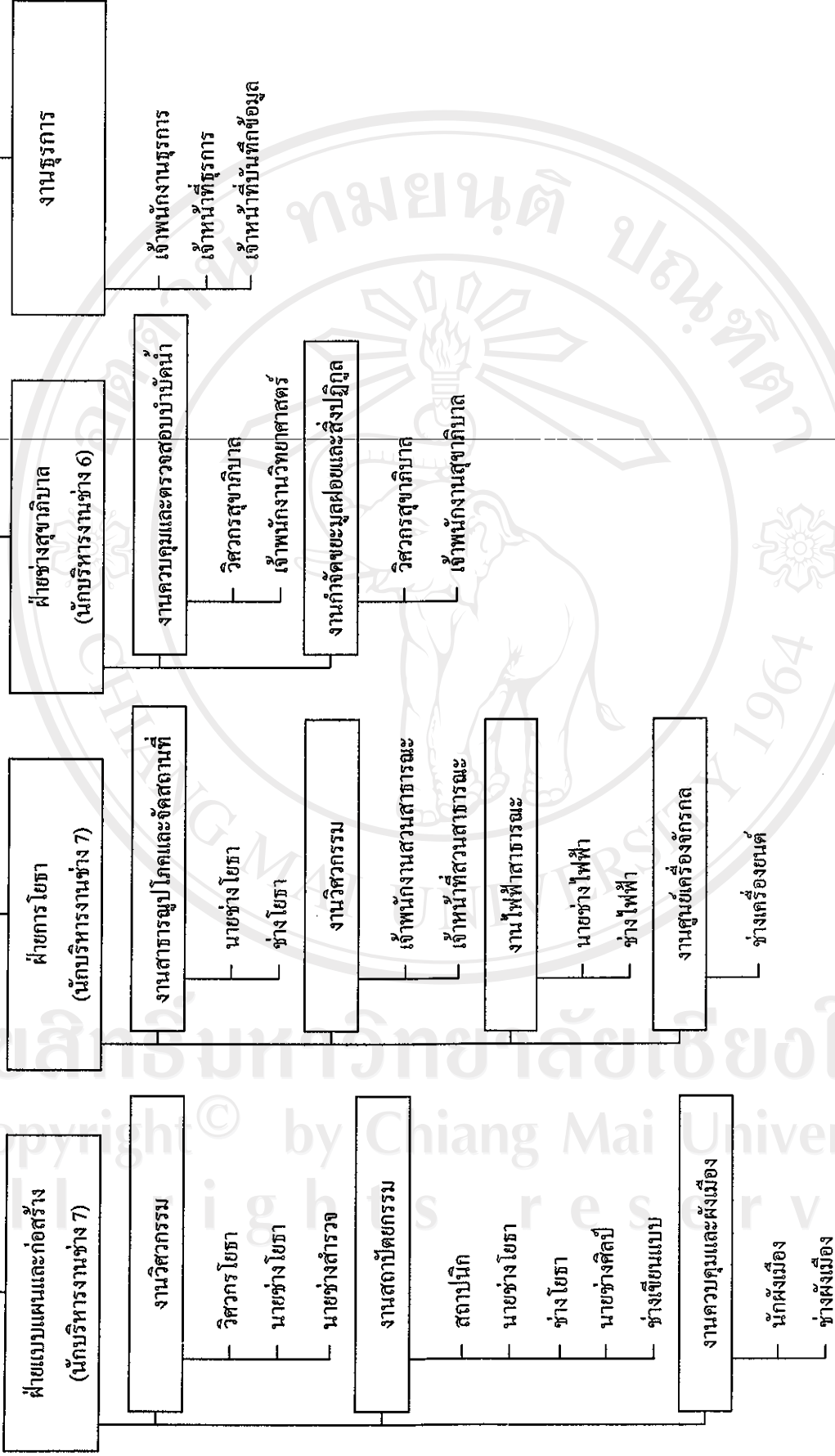
รองปลัดเทศบาล
(นักบริหารงานเทศบาล 8)

รองปลัดเทศบาล
(นักบริหารงานเทศบาล 8)

แผนภูมิที่ 3 แผนผังโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลนครเชียงใหม่

กองช่าง
(นักบริหารงานช่าง 8)

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างกองช่าง

3.6 สวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ในเขตเทศบาลนครเชียงราย

เทศบาลนครเชียงราย มีสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 7 แห่ง มีพื้นที่รวม 592 ไร่ ดังนี้

ตารางที่ 2 สวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ในเขตเทศบาลนครเชียงราย

ชื่อ	ที่ตั้ง	ชุมชนโดยรอบ
สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรม ราชินีนาถ (หาดเชียงราย)	ตั้งอยู่บริเวณตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	- ชุมชนอ่องลี - ชุมชนค่ายทหาร - ชุมชนสันโค้งน้อย - ชุมชนเด่นห้า - ชุมชนสันโค้งหลวง - ชุมชนวัดใหม่หน้าค่าย - ชุมชนประตูเชียงใหม่ - สามัคคี
สวนสาธารณะ พ่อนูเมืองรายมหาราช	ตั้งอยู่ที่ ถนนสิงห์ไคล ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	- ชุมชนหนองบัว - ชุมชนวัดพระแก้ว - ชุมชนเกาะลอย - ชุมชนรั้วเหล็กเหนือ - ชุมชนรั้วเหล็กโรงฆ่าสัตว์ - ชุมชนบ้านไร่ - ชุมชนเกาะทอง - ชุมชนกองยาว
สวนสาธารณะสะตือเมือง	ตั้งอยู่ถนนราชเดชดำรง ตำบล เวียง อำเภอเมืองเชียงราย	- ชุมชนวัดพระแก้ว - ชุมชนคอยทอง - ชุมชนเกาะลอย - ชุมชนราชเดชดำรง - ชุมชนประตูเชียงใหม่ - สามัคคี

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ	ที่ตั้ง	ชุมชนโดยรอบ
สวนสาธารณะเทิดพระเกียรติ ครองราชย์ 90 ปี	ตั้งอยู่ที่ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง เชียงราย	- ชุมชนน้ำลัด
		- ชุมชนบ้านใหม่
		- ชุมชนเกาะลอย
		- ชุมชนกกไ้
		- ชุมชนริมน้ำกก
		- ชุมชนแควห้วย
		- ชุมชนมุสลิมกกไ้
		- ชุมชนร่องเสื่อเด่น
		- ชุมชนบ้านไร่
		- ชุมชนสันตันเปา
สวนตุงและโคมเฉลิม พระเกียรติ (เรือนจำเก่า)	ตั้งอยู่ถนนราชเดชดำรง ตำบล เวียง อำเภอเมือง เชียงราย	- ชุมชนราชเดชดำรง
		- ชุมชนเกาะลอย
		- ชุมชนวัดศรีเกิด
		- ชุมชนสันป่าหนาด
สนามกีฬาากลางจังหวัด เชียงราย	ตั้งอยู่ถนนทางหลวงแผ่นดิน ตำบลรวบเวียง อำเภอเมือง เชียงราย	- ชุมชนหนองบัว
		- ชุมชนน้ำลัด
		- ชุมชนเกาะลอย
		- ชุมชนบ้านไร่
		- ชุมชนกกไ้
		- ชุมชนริมน้ำกก
		- ชุมชนแควห้วย
		- ชุมชนมุสลิมกกไ้
		- ชุมชนศรีทรายมูล
		- ชุมชนบ้านใหม่
- ชุมชนบ้านไร่		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ	ที่ตั้ง	ชุมชนโดยรอบ
สวนสาธารณะหนองปิ้ง	ตั้งอยู่ที่ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย	- ชุมชนหนองปิ้ง
		- ชุมชนหนองเหียง
		- ชุมชนหน้าศูนย์วิจัย
		- พืชสวน
		- ชุมชนคอยเขาควาย
		- ชุมชนคอยพระบาท
		- ชุมชนเด่นห้า
		- ชุมชนรอยพระพุทธรบาท

หมายเหตุ : สวนสาธารณะที่เป็นตัวเข้ม ทางผู้วิจัย ได้เลือกเป็นพื้นที่ศึกษาของการวิจัย

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สีเขียวกับสัดส่วนของประชากร

จากการสำรวจพื้นที่สวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงราย มีจำนวน 592 ไร่ ส่วนพื้นที่ ทั้งหมดของเขตเทศบาล มีจำนวน 38,031.25 ไร่ เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่สวนสาธารณะที่ อัน นิมมานเหมินท์ (อ้างถึงในสุรเชษฏ์ และคณะ, 2537 : 12) กำหนดไว้ว่า ชุมชนควรมีพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด แต่พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลนครเชียงราย มีเพียง 1.56 % ของพื้นที่ทั้งหมด และประชากรในเขตเทศบาลตามทะเบียนราษฎรมีจำนวน 70,290 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนแล้ว จะได้เท่ากับ 1 ไร่ ต่อ 118.73 คน (1 ไร่ ต่อ 40 คน) หรือเปรียบเทียบกับมาตรฐาน 1 คนต่อ 40 ตารางเมตร จะเท่ากับ 1 คน ต่อ 13.56 ตารางเมตร ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ไม่เหมาะสม จึงชี้ให้เห็นว่าในเขตเทศบาลนครเชียงรายกำลังประสบกับปัญหาพื้นที่สีเขียวไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรในเขตพื้นที่ดังกล่าว

3.8 แผนพัฒนาเมืองและชุมชนตามแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงราย 5 ปี (2545 - 2549)

จากการศึกษาแผนพัฒนาเมืองและชุมชนตามแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงราย 5 ปี (2545 - 2549) เพื่อให้สอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกันกับความต้องการของรัฐตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. (2544 – 2549) ดังนี้

1. สร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมืองและชุมชนให้เกิดความสงบ สะอาด สะอาด ปลอดภัยและมีระเบียบวินัย
2. ป้องกันความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในเมืองและชุมชน
3. เพิ่มพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะให้เหมาะสมกับจำนวนประชากร
4. อนุรักษ์มรดกทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เพื่อรักษาเอกลักษณ์ที่ดึงดูดของวิถีชีวิตและ จิตวิญญาณของเมืองและชุมชน
5. วางผังเมืองเพื่อจัดระเบียบการใช้ที่ดินและจัดโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9

จากแผนพัฒนาดังกล่าว คณะเทศมนตรีและผู้บริหารได้กำหนดทิศทางหรือแนวทางการพัฒนาเทศบาลนครเชียงรายตามคำขวัญที่ว่า “เทศบาลสะอาด ชุมชนปราศจากโรคภัย ชีวิตสดใส รัฐ-ราษฎร์ร่วมใจพัฒนาเป็นผู้นำการศึกษา ดอกไม้งามตา สร้างสง่าให้ท้องถิ่น” ซึ่งในแผนพัฒนาฉบับ 5 ปี มีสาระสำคัญในประเด็นการพัฒนาการใช้พื้นที่ริมสองฝั่งแม่น้ำกกและที่สาธารณะต่างๆ ให้เป็นระเบียบ สวยงาม ปลอดภัยสำหรับผู้คนที่มาไว้เพื่อพักผ่อนหรือนันทนาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษทั้งทางอากาศและทางเสียง
- พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ลดปัญหาพื้นที่บุกรุก พื้นที่สาธารณะ
- เป็นแหล่งพักผ่อน นันทนาการของชุมชนและนักท่องเที่ยว
- ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง
- ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีสถานที่ออกกำลังกาย เพิ่มประสิทธิภาพชีวิต ลดอัตราการเจ็บป่วยและปัญหาสุขภาพ
- เป็นแหล่งอนุรักษ์แหล่งวัฒนธรรม โบราณคดี เอกลักษณ์ของเมืองเชียงราย

3.9 พื้นที่ศึกษาของการวิจัย

สภาพสวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงราย จากการศึกษเบื้องต้นพบว่ายังขาดแคลนพื้นที่สวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเป็นอย่างมากจากการหาสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงราย และสถานที่สวนสาธารณะเดิมยังพบว่าขาดการบำรุง ดูแลรักษาเกิดความเสื่อมโทรมให้กับสวนสาธารณะเป็นอย่างมาก แต่จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หลักการเลือกพื้นที่

1. วิเคราะห์ขนาดของพื้นที่
2. วิเคราะห์การเข้าถึงพื้นที่และการใช้
3. วิเคราะห์ความต้องการและสภาพการบำรุงรักษาเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้

เบื้องต้นในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในเขตพื้นที่ที่เลือกมามี 4 แห่ง คือ

1. สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

(หาดเชียงราย)

ที่ตั้งและลักษณะทั่วไป ตั้งอยู่บริเวณตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ประมาณ 80 ไร่ เป็นพื้นที่ของเทศบาลโดยตรง สภาพพื้นที่จัดเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬาเพื่อเยาวชน สวนสุขภาพ และมีร้านค้าบริเวณใกล้ริมแม่น้ำกก (หาดเชียงราย) การเข้าถึง มีถนนเข้าสู่บริเวณหาดเชียงราย อย่างสะดวก มีชุมชนบริเวณรอบสวนสาธารณะ แต่จะแบ่งสัดส่วนกันอย่างชัดเจน มีผู้เข้ามาใช้สวนสาธารณะในการเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากอยู่ติดกับริมแม่น้ำกก ทำให้ประชาชนเข้ามาพักผ่อนตลอดวัน และทำให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อพื้นที่เป็นอย่างมาก ถ้าจะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดูแล บำรุงรักษา เพื่อให้เกิดความยั่งยืน สามารถจะดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

2. สนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย

ที่ตั้งและลักษณะทั่วไป ตั้งอยู่บนถนนหลวงแผ่นดิน ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง เชียงราย ถนนราชเดชดำรง ตำบลเวียง อำเภอเมือง เชียงราย มีพื้นที่ประมาณ 400 ไร่ เป็นพื้นที่ในการดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาพพื้นที่จัดเป็นสถานที่ออกกำลังกาย จัดงานประจำปีของจังหวัด สนามกีฬาสำหรับจัดการแข่งขัน การเข้าถึงอยู่ติดถนน การเข้าถึงจึงสะดวก มีชุมชนบริเวณรอบสวนสาธารณะไม่มากนัก และภายในบริเวณสนามกีฬา มีโรงเรียนเชียงรายจรูญราษฎร์ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 อาคารเรียน มีผู้เข้ามาใช้สวนสาธารณะในการเป็นที่ออกกำลังกาย ซึ่งเป็นศูนย์รวมการออกกำลังกายของจังหวัดเชียงราย แต่สภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ ไม่ได้รับ

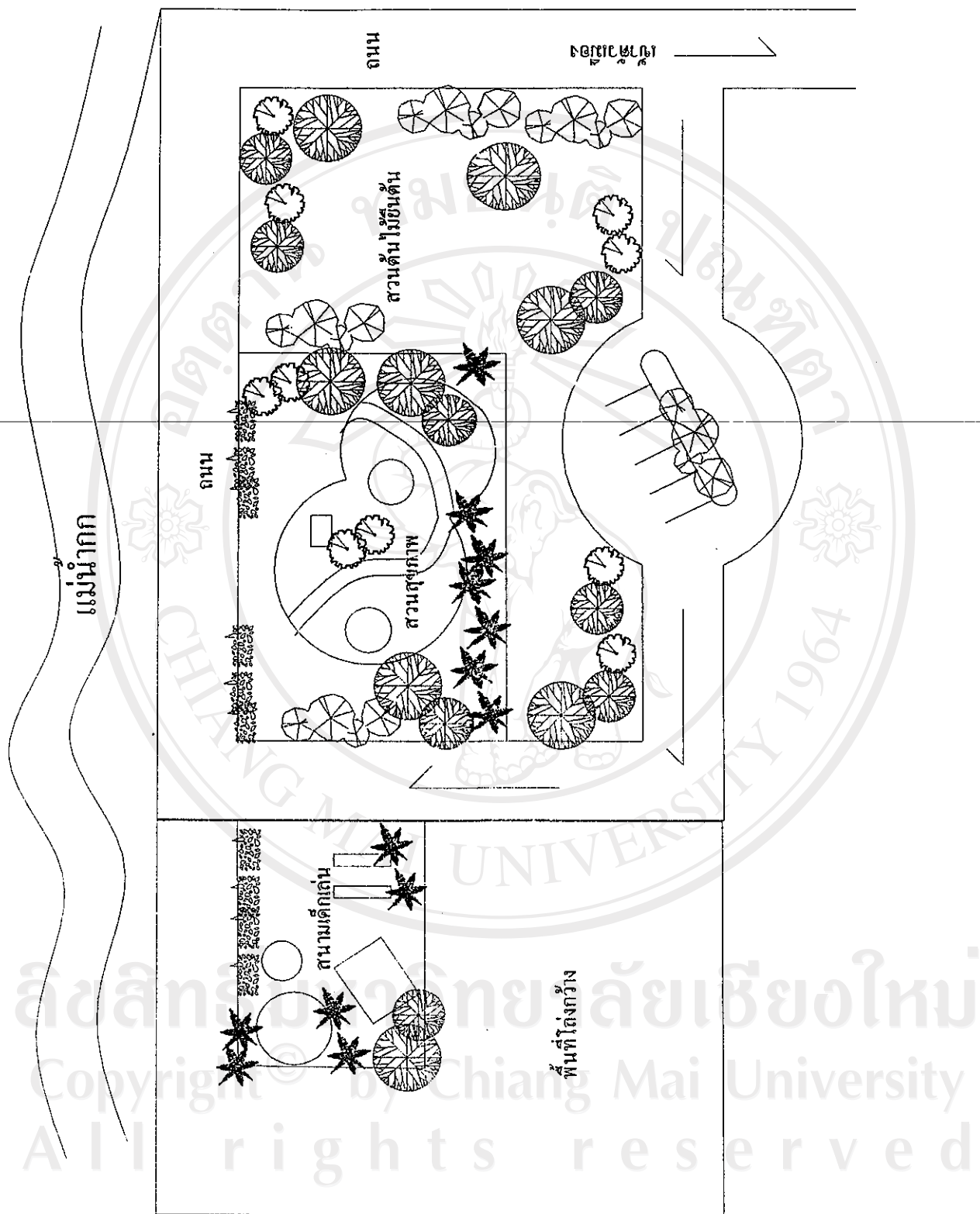
การดูแลเท่าที่ควรทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดความเสื่อมโทรม ควรได้รับการดูแลเป็นการเร่งด่วน
อย่างยิ่ง

3. สวนตุงและโคมเฉลิมพระเกียรติ (เรือนจำเก่า)

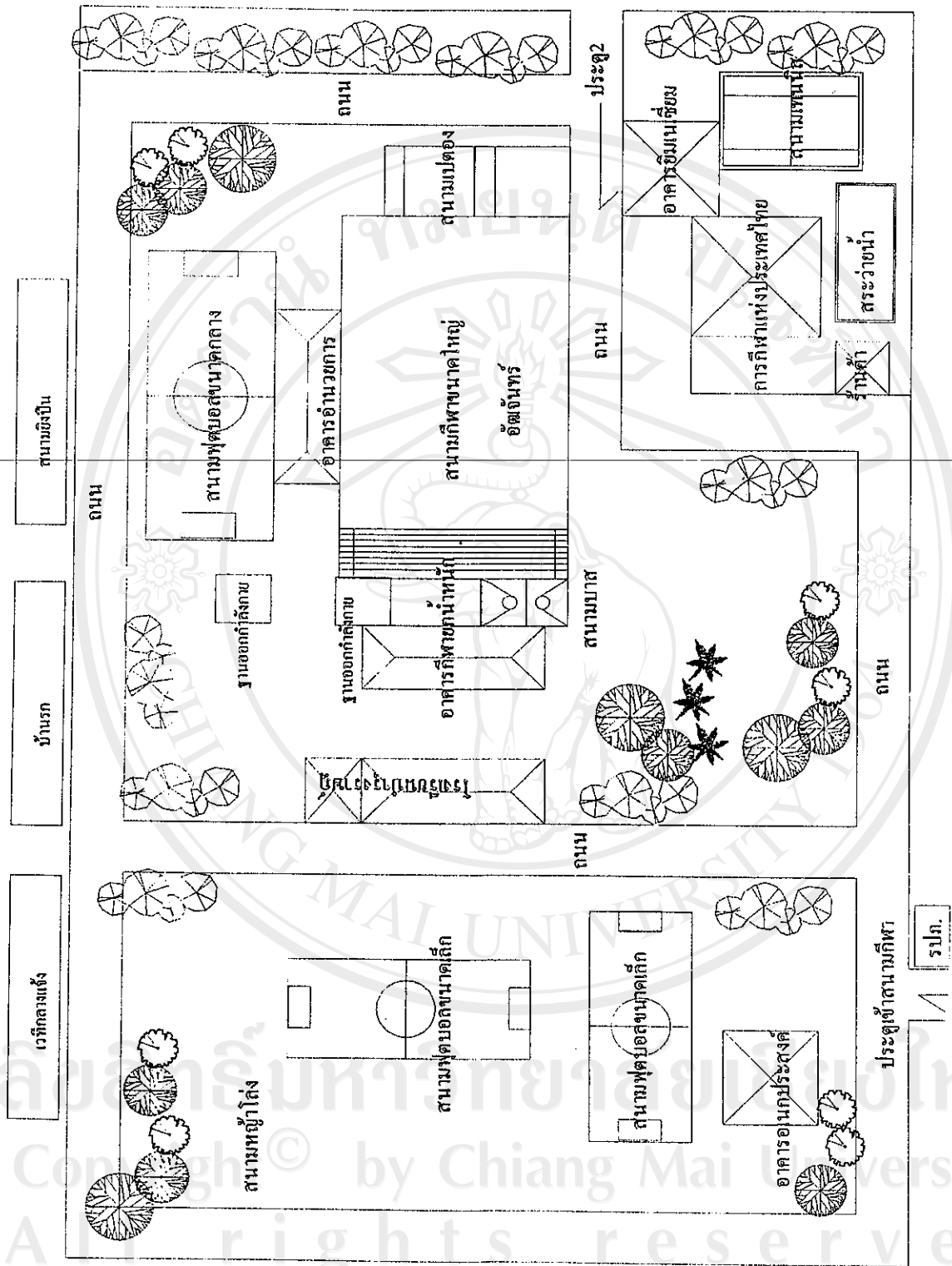
ที่ตั้งและลักษณะทั่วไป ตั้งอยู่ถนนราชเศรษฐี ตำบลเวียง อำเภอเมือง เชียงราย มีพื้นที่ 9 ไร่ อยู่ตรงบริเวณใจกลางเมือง เป็นพื้นที่ของเทศบาลโดยตรง สภาพพื้นที่จัดเป็นลานกีฬา มีมุมเครื่องเล่นสำหรับเด็ก สถานที่ออกกำลังกาย การเข้าถึงอยู่ติดถนน การเข้าถึงจึงสะดวก มีชุมชนบริเวณรอบสวนสาธารณะไม่มากนัก เนื่องจากอยู่ติดกับสถานที่ราชการ สถานศึกษา แต่จะแบ่งสัดส่วนกันอย่างชัดเจน มีผู้เข้ามาใช้สวนสาธารณะในการเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากอยู่ติดกับริมแม่น้ำกก ทำให้ประชาชนเข้ามาพักผ่อนตลอดวัน และเป็นสถานที่ออกกำลังกาย แต่สภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ ไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดความเสื่อมโทรม ควรได้รับการดูแลเป็นการเร่งด่วนอย่างยิ่ง

4. สวนสาธารณะเทิดพระเกียรติครองราชย์ 90 ปี

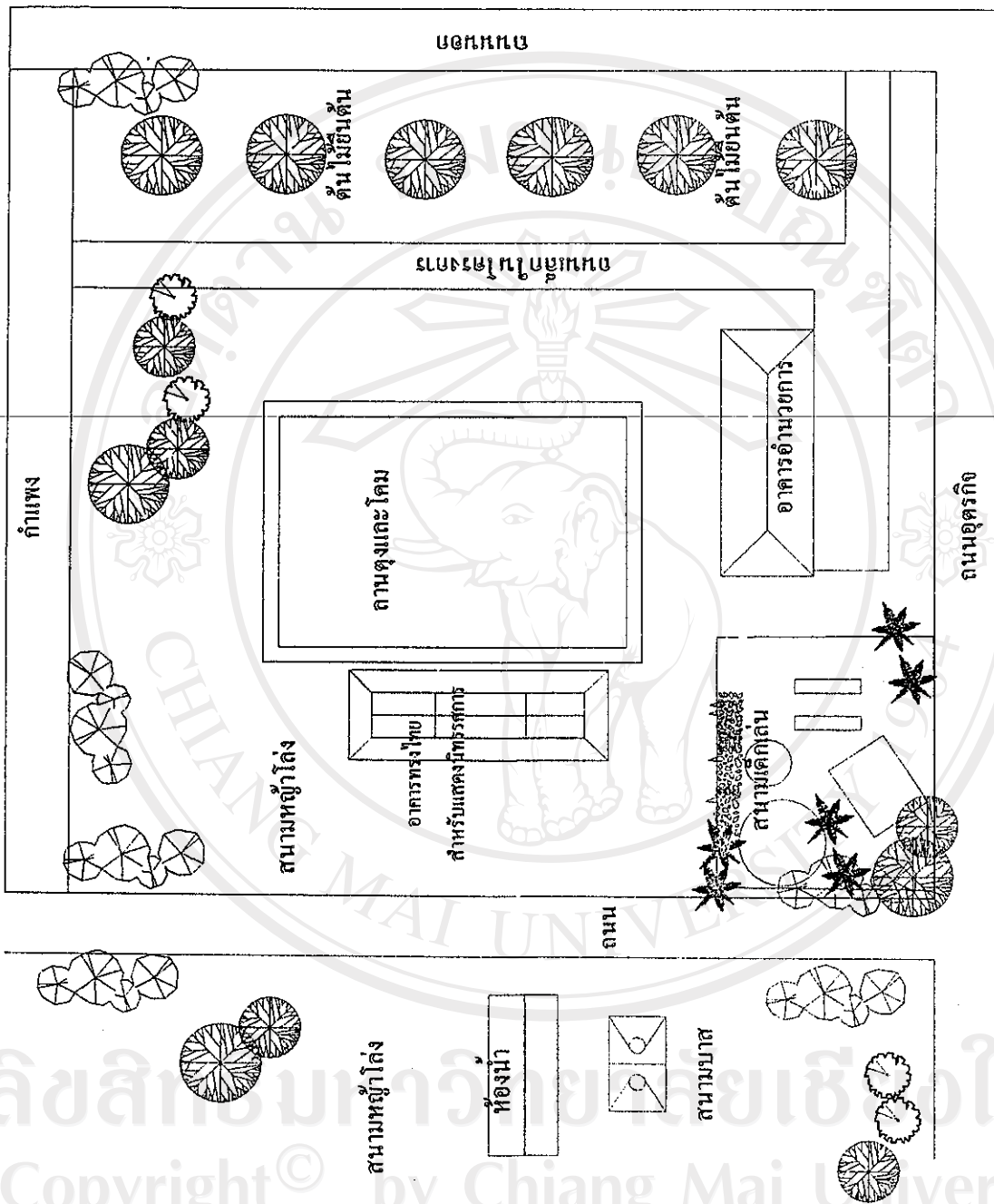
ที่ตั้งและลักษณะทั่วไป ตั้งอยู่ที่ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง เชียงราย มีพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ เป็นพื้นที่ของเทศบาลโดยตรง แต่ให้แขวงทางหลวงเป็นผู้ดูแล แต่เทศบาลสามารถเข้าไปดำเนินการต่างๆ ได้ สภาพพื้นที่จัดเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสุขภาพ การเข้าถึง ติดถนนพหลโยธิน ซึ่งเป็นถนนสายหลัก การเข้าถึงจึงสะดวก มีชุมชนบริเวณรอบสวนสาธารณะและติดกับสถานที่ราชการ แต่จะแบ่งสัดส่วนกันอย่างชัดเจน มีผู้เข้ามาใช้สวนสาธารณะในการเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากอยู่ติดกับริมแม่น้ำกก ทำให้ประชาชนเข้ามาพักผ่อนตลอดวัน และเป็นสถานที่ออกกำลังกาย ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อพื้นที่เป็นอย่างมาก ถ้าจะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษา เพื่อให้เกิดความยั่งยืน สามารถจะดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 1 ผังแสดงบริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

ภาพที่ 2 แสดงบริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย

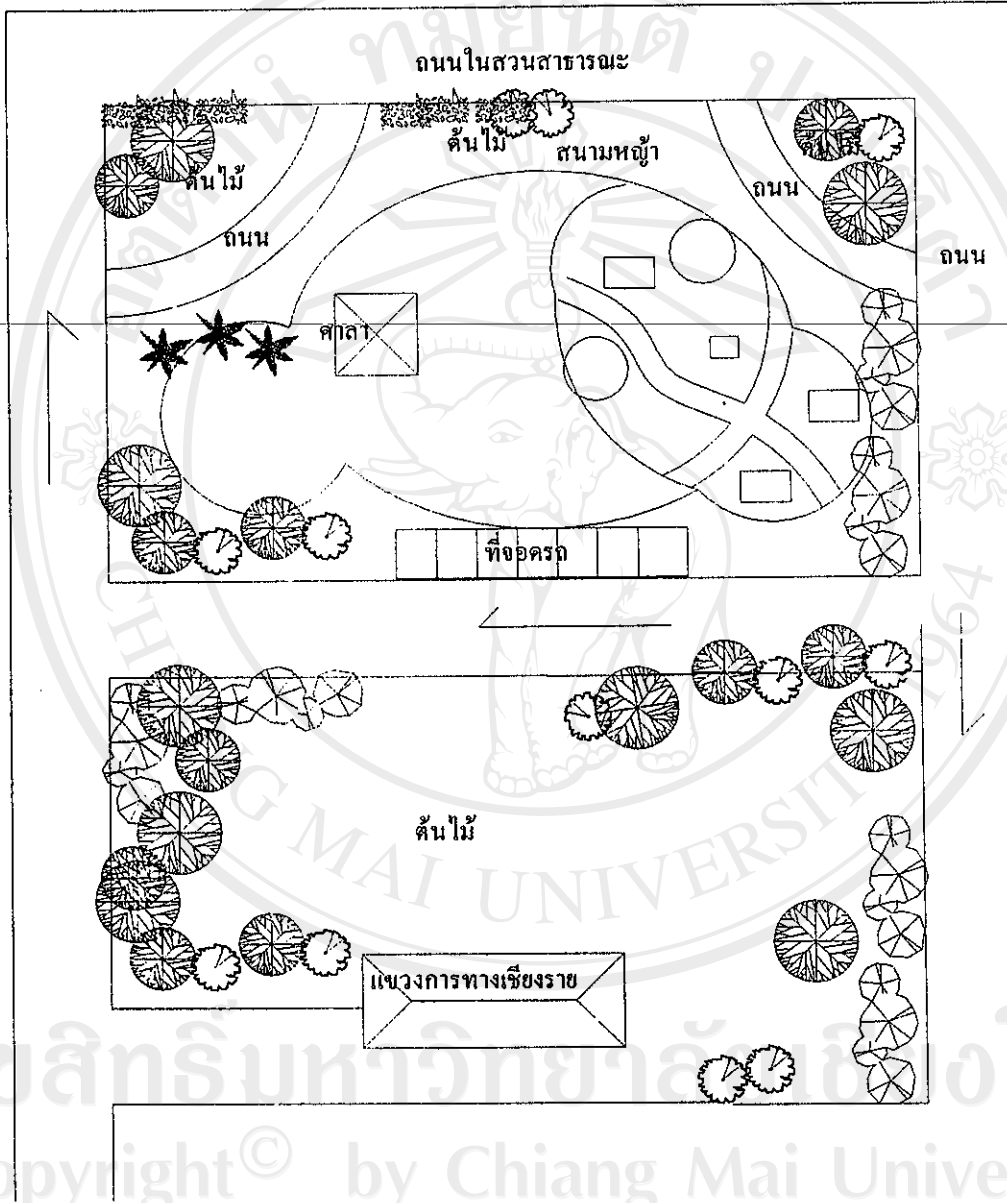

ภาพที่ 3 ฝั่งแสดงบริเวณสวนดูงและ โคมเฉลิมพระเกียรติ (เรือนจำเก่า)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แม่น้ำกก

ภาพที่ 4 ผังแสดงบริเวณสวนสาธารณะเทิดพระเกียรติครองราชย์ 90 ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved